ശ്രീഗർഗസംഹിതാ

അശ്വമേധഖണ്ഡഃ - ഏകഷഷ്ടിതമോഽധ്യായഃ

ഏകാദശീമാഹാത്മ്യമ് -

വജ്രനാഭിരുവാച -
ബ്രഹ്മന്നാരായണോ കൃഷ്ണോ ഭഗവാൻപ്രകൃതേഃ പരഃ .
തസ്യ രൂപം കഥം ശ്യാമം തന്മേ വ്യാഖ്യാതുമർഹസി .. 1 ..
ത്വാദൃശാ മുനയോ ബഹ്മജ്ഞാനംതി ചരിതം ഹരേഃ .
തഥാ കൃഷ്ണസ്യ ദേവസ്യ ന വയം കർമമോഹിതാഃ .. 2 ..
സൂത ഉവാച -
ഇത്യാകർണ്യ വചസ്തേന സംസ്തുതഃ സ മുനിർമുനേ .
തത്ത്വജ്ഞാനായ തത്ത്വജ്ഞഃ കരുണഃ പ്രത്യഭാഷത .. 3 ..
ഗർഗ ഉവാച -
ശ്യാമം തു ശൃങ്ഗാരരസസ്യ രൂപം
ശ്രീകൃഷ്ണദേവം കഥിതം മുനീംദ്രൈഃ .
ലാവണ്യസംഘാച്ച തഥോജ്ജ്വലത്വാ-
ച്ഛ്യാമം സുരൂപം ഹി തഥാ ഹരേശ്ച .. 4 ..
യഥാ ദൂരതോ ദൃശ്യതേ ശ്യാമരൂപം
ഘടായാസ്തഥേദം നദസ്യാപി ഗർതേ .

യഥാ്ഽകാശരൂപം മഹച്ഛ്യാമലം വാ
ജലം ചാമ്ബരം ചോജ്ജ്വലം നാപി കൃഷ്ണമ് .. 5 ..
യഥാ ധൗതവസ്ത്രേ പരേ ശ്യാമലാ ഹി
ഛവിർദൃശ്യതേ ചൈവ ഭാവൈഃ പരസ്യ .
തഥാ കോടികംദർപലീലാശയത്വാ-
ദ്ധരേഃ ശ്യാമരൂപം തു സംതോ വദംതി .. 6 ..
വജ്രനാഭിരുവാച -
തവ വാക്യാന്മുനിശ്രേഷ്ഠ സംദേഹശ്ച ഗതോ മമ .
അഗ്രേ ബ്രഹ്മൻകലിർഘോര ആഗമിഷ്യതി ഭൂതലേ .. 7 ..
തസ്മിന്മർത്യാഃ കീദൃശാശ്ച ഭവിഷ്യന്തി മുനേ വദ .
ത്വം ജാനാസി ഭവിഷ്യം ച തസ്മാത്ത്വാം പ്രണമാമ്യഹമ് .. 8 ..
കലേർദശസഹസ്രാണി ജഗന്നാഥസ്തു തിഷ്ഠതി .
തദർദ്ധം ജാഹ്നവീതോയം തദർദ്ധം ഗ്രാമദേവതാഃ .. 9 ..
തതഃ സർവേ ഭവിഷ്യന്തി പാപിനഃ കലിമോഹിതാഃ .
നരകാംസ്തേ പ്രയാസ്യന്തി സർവേ ചാല്പായുഷോ നരാഃ .. 10 ..
വിപ്രാഃ സ്വകന്യാം ദാസ്യന്തി ബ്രാഹ്മണായ ച മൗല്യതഃ .
ക്ഷത്രിയാശ്ചൈവ പുത്രീം സ്വാം മാരയിഷ്യന്തി ലോലുപാഃ .. 11 ..
മൃഷാ കുർവന്തി വാണിജ്യം വൈശ്യാ ബ്രഹ്മസ്വതത്പരാഃ .
ശൂദ്രാശ്ച മ്ലേച്ഛസംഗേന ദൂഷയിഷ്യന്തി ബ്രാഹ്മണാൻ .. 12 ..
ബ്രാഹ്മണാ ശാസ്ത്രഹീനാശ്ച രാജ്യഹീനാശ്ച ക്ഷത്രിയാഃ .
വൈശ്യാശ്ച ദ്രവ്യഹീനാ വൈ ശൂദ്രാ നാഥസ്യ ദുഃഖദാഃ .. 13 ..

ദിനേ വ്യവായനിരതാ വിരതാ ധർമകർമണി .
സ്ത്രിയഃ സ്വച്ഛന്ദഗാമിന്യഃ പുരുഷാ യോനിലമ്പടാഃ .. 14 ..
പിതൄണാമർചനം ചൈവ വേദാനാമൃത്വിജാം തഥാ .
വിഷ്ണോശ്ച വൈഷ്ണവാനാം ച തുലസ്യാശ്ച ഗവാം തഥാ .. 15 ..
ന പ്രായേണ കരിഷ്യന്തി മാനവാഃ കലിമോഹിതാഃ .
ഗണികാസു പരസ്ത്രീഷു പരവിത്തേഷു മോഹിതാഃ .. 16 ..
ഏകവർണാ ഭവിഷ്യന്തി മഹാശൂദ്രസമാഃ കില .
സസ്യഹീനാ ഭവേത്പൃഥ്വീ ശിലാവൃഷ്ട്യാ നിരംതരമ് .. 17 ..
ഫലഹീനോऽപി വൃക്ഷശ്ച ജലഹീനാ സരിത്തഥാ .
പ്രജാഭിസ്താഡിതോ ഭൂപോ ഭൂപേന താഡിതാഃ പ്രജാഃ .. 18 ..
രാജോവാച -
കേനോപായേന ജീവാനാം കലൗ മുക്തിർഭവിഷ്യതി .
തന്മമാഖ്യാഹി വിപ്രേന്ദ്ര ത്വം പരാവരവിത്തമഃ .. 19 ..
ഗർഗ ഉവാച -
യുധിഷ്ഠിരോ വിക്രമശ്ച തഥാ വൈ ശാലിവാഹനഃ .
വിജയാഭിനന്ദനശ്ചൈവ തഥാ നാഗാർജുനോ നൃപഃ .. 20 ..
തഥാ കൽകിശ്ച ഭഗവാനേതേ വൈ ശകബംധിനഃ .
കരിഷ്യന്തി കലൗ ഭൂപാ ധർമസ്ഥാപനമേവ ച .. 21 ..
അഭൂദ്യുധിഷ്ഠിരോ രാജാ ഭവിഷ്യന്തി നൃപാശ്ച തേ .
അധർമം നാശയിഷ്യന്തി ഭൂത്വാ വൈ ചക്രവർതിനഃ .. 22 ..
വാമനശ്ച വിധിഃ ശേഷഃ സനകോ വിഷ്ണുവാക്യതഃ .
ധർമാർഥഹേതവേ ചൈതേ ഭവിഷ്യന്തി ദ്വിജാഃ കലൗ .. 23 ..

വിഷ്ണുസ്വാമീ വാമനാംശസ്തഥാ മാധ്വസ്തു ബ്രഹ്മണഃ .
രാമാനുജസ്തു ശേഷാംശോ നിംബാർകഃ സനകസ്യ ച .. 24 ..
ഏതേ കലൗ യുഗേ ഭാവ്യാഃ സംപ്രദായപ്രവർതകാഃ .
സംവത്സരേ വിക്രമസ്യ ചത്വാരഃ ക്ഷിതിപാവനാഃ .. 25 ..
സംപ്രദായവിഹീനാ യേ മന്ത്രാസ്തേ നിഷ്ഫലാഃ സ്മൃതാഃ .
തസ്മാച്ച ഗമനം ഹ്യസ്തി സംപ്രദായ നരൈരപി .. 26 ..
പാപക്ഷയകരീ യത്ര ശ്രീകൃഷ്ണസ്യ കഥാ ഭവേത് .
വൈഷ്ണവൈർവിപ്രമുഖ്യൈശ്ച നാരായണപരായണൈഃ .. 27 ..
കൃതേ തു ലിപ്യതേ ദേശസ്ത്രേതായാം ഗ്രാമ ഏവ ച .
ദ്വാപരേ ച കുലം പ്രോക്തം കലൗ കർതൈവ ലിപ്യതേ .. 28 ..
ധ്യായൻകൃതേ യജൻ യജ്ഞൈസ്ത്രേതായാം ദ്വാപരേഽർചയൻ .
യദാപ്നോതി തദാപ്നോതി കലൗ സംകീർത്യ കേശവമ് .. 29 ..
കൃതേ യദ്ദശഭിർവർഷൈസ്ത്രേതായാം ഹായനേന ച .
ദ്വാപരേ ചൈകമാസേന ഹ്യഹോരാത്രേണ തത്കലൗ .. 30 ..
ഘോരേ കലിയുഗേ പ്രാപ്തേ സർവധർമവിവർജിതേ .
വാസുദേവപരാ മർത്യാസ്തേ കൃതാർഥാ ന സംശയഃ .. 31 ..
തേ സഭാഗ്യാ മനുഷ്യേഷു കൃതാർഥാ നൃപ നിശ്ചിതമ് .
സ്മരന്തി സ്മാരയന്തേ യേ ഹരേർനാമാനി വൈ കലൗ .. 32 ..
കൃഷിശ്ച സർവവചനോ ണകാരശ്ചാത്മവാചകഃ .

സർവാത്മാ ച പരം ബ്രഹ്മ തേന കൃഷ്ണഃ പ്രകീർതിതഃ
.. 33 ..
സംജപ്യ ബ്രഹ്മ പരമം വേദസാരം പരാത്പരമ് .
പരം നാസ്തീതി നാസ്തീതി കൃഷ്ണ ഇത്യക്ഷരദ്വയമ് ..
34 ..
താവദ്ഗർഭേ വസേത്കാമീ താവതീ യമയാതനാ .
താവദ്ഗൃഹീ ച ഭോഗാർഥീ യാവത്കൃഷ്ണം ന
സേവതേ .. 35 ..
നശ്വരോ വിഷമഃ സത്യം ഭോഗശ്ച ബന്ധവോ ഭുവി .
സ്വയം ത്യക്താഃ സുഖായൈവ ദുഃഖായ ത്യാജിതാഃ
പരൈഃ .. 36 ..
ശ്രുത്വാ ദൈവാന്മഹന്നിംദാം
ശ്രീകൃഷ്ണസ്മരണാദ്ബുധഃ .
മുച്യതേ സർവപാപേഭ്യോ നാന്യഥാ രൗരവം വ്രജേത് ..
37 ..
ന കാഷ്ഠേ വിദ്യതേ ദേവോ ന ശിലായാം ന കാംചനേ .
യത്ര ഭാവസ്തത്ര ഹരിസ്തസ്മാദ്ഭാവം ഹി കാരയേത്
.. 38 ..
സകൃദുച്ചരിതം യേന കൃഷ്ണ ഇത്യക്ഷരദ്വയമ് .
ബദ്ധഃ പരികരസ്തേന മോക്ഷായ ഗമനം പ്രതി .. 39 ..
സരോഗതാ സാധുജനേഷു വൈരം
പരോപതാപോ ദ്വിജവേദനിംദാ .
അത്യന്തകോപഃ കടുകാ ച വാണീ
നരസ്യ ചിഹ്നം നരകേ ഗതസ്യ .. 40 ..
സ്വർഗാഗതാനാമിഹ ജീവലോകേ
ചത്വാരി ചിഹ്നാനി സദാ വസന്തി .
ദാനപ്രസംഗോ മധുരാ ച വാണീ
ദേവാർചനം ബ്രാഹ്മണപൂജനം ച .. 41 ..
രാജോവാച -

വ്രതേഷു കിം വരം ബ്രഹ്മൻസത്സു തീർഥേഷു കിം മഹത് .
ദേവേഷു പൂജനീയേഷു കോ മുഖ്യഃ കഥയസ്വ നഃ .. 42 ..
ഗർഗ ഉവാച -
ഏകാദശീ വരാ ഹ്യസ്തി വ്രതേഷു യദുനന്ദന .
ഭാഗീരഥീ ച തീർഥേഷു ദേവഭക്തേഷു വൈഷ്ണവഃ .. 43 ..
സുരേഷു വിഷ്ണുർഭഗവാൻപൂജനീയേഷു ശ്രീഗുരുഃ .
ഇമാം വാർതാം ന മന്യന്തേ കുംഭിപാകേ പതന്തി തേ .. 44 ..
രാജോവാച -
ഏകാദശ്യാസ്തു മഹാത്മ്യമന്യേഷാം ചൈവ മേ മുനേ .
കഥയസ്വ പ്രസാദേന ഗുരുദേവ നമോഽസ്തു തേ .. 45 ..
ഗർഗ ഉവാച -
കഥയിഷ്യാമ്യഹം സർവം ശൃണുഷ്വ യദുനന്ദന .
ഏകാദശ്യാം ന ഭോക്തവ്യമന്നം ചൈവ ഫലം തഥാ .. 46 ..
യഥോക്തവിധിനാ കുർയ്യാദേകാദശീം മുദാ നരഃ .
തദാ സാ തസ്യ ഫലദാ ഭവേത നൃപസത്തമ .. 47 ..
വ്രജനാഭിരുവാച -
ഫലാഹാരം ച കുർവന്തി യേ നരാ ഹരിവാസരേ .
തേഷാം ഗതിഃ കാ ഭവതി തന്നോ വർണയ വിസ്തരാത് .. 48 ..
ഋഷിരുവാച -
സമസ്തം ചോപവാസേന യഥോക്തം ലഭതേ ഫലമ് .
ഫലാഹാരേണ ചാർദ്ധം സ്യാത്കിംചിന്ന്യൂനം ജലേന ച .. 49 ..
അന്നാൻസർവാന്വർജയിത്വാ ഗോധൂമാദ്യാന്നൃപേശ്വര .
ഏകാദശ്യാം പ്രകുർവീത ഫലാഹാരം മുദാ നരഃ .. 50 ..

അന്നം ഭുനക്തി യോ രാജന്നേകാദശ്യാം നരാധമഃ .
ഇഹ ലോകേ സ ചാംഡാലോ മൃതഃ പ്രാപ്നോതി ദുർഗതിമ് .. 51 ..
ദധി ദുഗ്ധം തഥാ മിഷ്ടം കൂടം കർകടികാം തഥാ .
വാസ്തൂകം പദ്മമൂലം ച രസാലം ജാനകീഫലമ് .. 52 ..
ഗംഗാഫലം പത്രനിംബൂന്ദാഡിമഞ്ച വിശേഷതഃ .
ശൃങ്ഗാടകം നാഗരംഗം സൈംധവം കദലീഫലമ് .. 53 ..
ആമ്രാതകമാർദ്രകം ച തൂലം ച ബദരീഫലമ് .
ജംബൂഫലമാമലകം പടോലം ത്രികുശം തഥാ .. 54 ..
രതാലൂം ശർകരാകംദമിക്ഷുദംഡം തഥൈവ ച .
ദ്രാക്ഷാദീനി ഹി ചാന്യാനി പവിത്രം ച ഫലം തഥാ .. 55 ..
ഏകവാരം ച രാജേന്ദ്ര ഭോക്തവ്യം ഹരിവാസരേ .
തൃതീയേ പ്രഹരേഽതീതേ പ്രസ്ഥസ്യ ച പലസ്യ ച .. 56 ..
ദ്വിജായ ചാർദ്ധംദാതവ്യ-മർദ്ധമാത്മനി ഭോജനമ് .
ദ്വിവാരം ജലമശ്നീയാദേകവാരം ഫലം തഥാ .. 57 ..
സമാചരേജ്ജാഗരണം പൂജയിത്വാ ജനാർദനമ് .
ദ്വിവാരം വാ ത്രിവാരം വാ യോ നരോ ഹരിവാസരേ .. 58 ..
കരോതി ച ഫലാഹാരം തസ്യ കിംചിത്ഫലം ന ഹി .
അന്നഭുക്തേന യത്പാപം ജാതം പംചദശൈർദിനൈഃ .. 59 ..
ഏകാദശ്യുപവാസേന തത്സർവം വിലയം ഭവേത് .
ഭോജനം ബ്രാഹ്മണേ ദത്ത്വാ ഹ്യുപവാസം സമാചരേത് .. 60 ..
ശ്രുത്വാ തസ്യാശ്ച മാഹാത്മ്യം സർവപാപൈഃ പ്രമുച്യതേ .
ദ്രവ്യാർഥീ ലഭതേ ദ്രവ്യം സുതാർഥീ ലഭതേ സുതമ് .
മോക്ഷാർഥീ ലഭതേ മോക്ഷമേകാദശ്യാ വ്രതേന വൈ .. 61 ..

ഇതി ശ്രീമദ്ഗർഗസംഹിതായാമശ്വമേധഖണ്ഡേ ഏകാദശീമാഹാത്മ്യം നാമൈകഷഷ്ടിതമോഽധ്യായഃ .. 61 ..

ഹരിഃ ഓം തതസച്ഛ്രീകൃഷ്ണാർപണമസ്തു ..

GO TOP